

виступати конкретні принципи, на яких повинна ґрунтуватись професійна діяльність адвокатів.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. №5076-VI. Голос України. 2012. 14.08.2012. № 148–149.
2. Про адвокатуру: Закон України від 19.12.1992 р. № 2887-XII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2887-12>
3. Правила адвокатської етики, затверджені рішенням Установчого з'їзду адвокатів України 17 листопада 2012 р. URL: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pravila-advokats%27koj-etiki.pdf>
4. Бакаянова Н. М. Чесність та добропорядна репутація адвоката. – Одеса: Вестник Одесской областной коллегии адвокатов, 2019.
5. Бакаянова Н. М. Про сутність та межі адвокатської незалежності. Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса : Гельветика, 2020. Т. 1. С. 361-364.
6. Тацій Л. В. Юридична природа адвокатури в системі захисту прав і свобод людини і громадянина : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.01 / Л. В. Тацій. Х., 2008. 20 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Рубан К.О.

*студентка 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Професійна діяльність адвоката, як і будь-яка інша професія, включає в себе певні особливості, однією з яких є дотримання адвокатської таємниці. Це обумовлюється тим, що професія адвоката передбачає виправдання довіри як з боку суспільства, так і з боку окремого клієнта. Не розголошення, збереження інформації та гарантія конфіденційності є невід'ємними складовими роботи правозахисника.

Саме тому профільний закон «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон) та інші нормативно-правові акти, що стосуються

адвокатської етики та поведінки, акцентують увагу на адвокатській таємниці як складовій діяльності адвоката та її визначальному значенні для його репутації. Так, в Законі зазначено, що адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладанні договору про правову допомогу з підстав, визначених законом) звертався [1]. Таким чином, при роботі з клієнтом адвокат бере на себе відповідальність про збереження отриманої інформації та застосування її виключно в інтересах справи. Це передбачає, що і в позаробочий час обговорювати, аналізувати інформацію, що становить адвокатську таємницю, з сторонніми особами забороняється. Дане правило стосується всіх осіб, перерахованих в визначенні адвокатської таємниці, що міститься в законі «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Обов'язком цих осіб також є створити всі умови, що унеможливають доступ сторонніх осіб до таємниці або її розголошення. Важливо зазначити, що такі вимоги стосується як конкретного адвоката, так і усіх форм їхньої спільної діяльності – адвокатські бюро, об'єднання. Дотримання та сумлінне виконання адвокатами поставлених вимог контролюється та регламентується законом, який водночас містить норми і про притягнення до відповідальності у випадках порушення. Так, у випадках звернення клієнтів про порушення адвокатської таємниці суд, орган, який здійснює дисциплінарне провадження, інші органи чи посадові особи, зобов'язані вжити заходів і притягнути адвоката до дисциплінарної відповідальності згідно з законом. Доречно зазначити, що адвокатське самоврядування, як вагомий та змістовний інститут самоорганізації адвокатів, відіграє важливу роль у забезпеченні дотримання адвокатами адвокатської таємниці та притягнення адвокатів до відповідальності у випадку її порушення.

У практичній діяльності адвокату доводиться мати справу з різними ситуаціями, зміст яких іноді може становити певну загрозу чи небезпеку державі. Йдеться про відомості, що стосуються легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію. За таких обставин повідомлення у вигляді подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в однойменних сферах не є для адвоката причиною для притягнення до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової чи кримінальної відповідальності. Проте вищесказане має неоднозначну оцінку як в адвокатському середовищі, так і серед теоретиків. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» встановлює, що адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, особи, які надають юридичні послуги, можуть не повідомляти

спеціально уповноваженому органу про свої підозри і вони мають привілей на збереження службової таємниці [2]. Таке трактування закону залишає за адвокатами право вибору. Питання, на мою думку, дуже дискусійне та повинно розглядатися в контексті конкретної ситуації з урахуванням всіх її обставин і ступеню загрози, яку інформація може нести для суспільства та держави.

Варто розглянути поняття адвокатської таємниці і з точки зору Правил адвокатської етики, одного з найважливіших та найавторитетніших нормативних актів, що регулюють діяльність адвокатів з етичного боку.

Стаття 10 «Конфіденційність» Правил адвокатської етики розтлумачує зміст однойменного принципу і визначає його найважливішою передумовою довірчих відносин між адвокатом та клієнтом [3]. Таким чином, за етичними нормами, за адвокатом зберігається пріоритет нерозголошення адвокатської таємниці.

Отже, у підсумку необхідно підкреслити, що діяльність адвоката слід розцінювати не тільки як захист порушеного права, а як гуманний інститут, що забезпечує захист громадян загалом. Це стосується і адвокатської таємниці, збереження якої є безпосереднім виявом та реалізацією довіри між сторонами. Тому належна увага і відповідне відповідальне ставлення кожного адвоката до збереження адвокатської таємниці є запорукою успішної та ефективної взаємодії між адвокатом та суспільством.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 6 грудня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18#Text>
3. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#n4>

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**